

AKIS – Innovation, entreprenörskap och digitalisering
Eskilstuna, 7 mars 2023

Huvudpunkter från Jordbruksverkets förstudie kring kunskapsnav för digitaliserat jordbruk

Maria Tunberg

Partner

Affilierad forskare SLU

+46 730 21 75 30

maria.tunberg@analysismason.com

[linkedin.com/in/mariatunberg](https://www.linkedin.com/in/mariatunberg)

I korthet

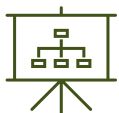
Syfte: Att undersöka förutsättningarna för ett kunskapsnav inom digitalisering för det svenska jordbruket och lägga fram ett konkret förslag

Fokus: Hur digitaliseringen kan bidra till ökad konkurrenskraft i primärproduktionen

Process: Inkluderande arbete med aktörer från sektorn för att diskutera och förankra relevansen och utformningen av ett kunskapsnav

Resultat: Förslag på hur ett kunskapsnav kan utformas samt omvärldsanalys och beskrivning av behov och utmaningar

Arbetsgrupp: Analys Mason och RISE, på uppdrag av Jordbruksverket

Dagens agenda

- 1) Digitalisering – vad pratar vi om?
- 2) Insikter från intressentdialog, tidigare studier, omvärldsanalys
- 3) Varför behövs ett kunskapsnav för digitaliserat jordbruk?
- 4) Vem ska kunskapsnavet verka för?
- 5) Vad ska kunskapsnavet göra?
- 6) Hur ska kunskapsnavet organiseras?
- 7) För att det ska fungera krävs att...

Digitalisering är en förändringsprocess som påverkar alla delar av den agrara sektorn

“Digitalisering innebär att digital kommunikation och interaktion mellan människor, verksamheter och saker blir självklara. Allt större delar av tillvaron är digitaliserad samtidigt som vi i allt mindre grad kan skilja ut det digitala från det icke-digitala.”

- Svenska digitaliseringsstrategin

Digital kompetens

- Inom svenskt jordbruk ska alla kunna utveckla och använda sin digitala kompetens.

Digital trygghet

- Inom svenskt jordbruk ska det finnas de bästa förutsättningarna för alla att på ett säkert sätt ta del av, ta ansvar för, samt ha tillit till den digitala utvecklingen

Digital innovation

- Inom svenskt jordbruk ska det finnas de bästa förutsättningarna för att digitalt drivna innovationer ska utvecklas, spridas och användas

Digital ledning

- Inom svenskt jordbruk ska relevant, målmedveten och rättssäker effektivisering och kvalitetsutveckling ske genom digitalisering

Digital infrastruktur

- Svenska jordbruket, oavsett var i landet, bör ha tillgång till infrastruktur som medger snabbt bredband, stabila mobila tjänster och som stödjer digitalisering

Exempelvis...

- **Automatisering på fältet** (precisionsodling, autonoma fordon, drönare)
- **Smarta stallar** (digitaliserad “inredning”)
- **Beslutsstöd** (digital teknik för att mäta och beräkna tex utsädes- och gödningsmängd)
- **Övervakningssystem** (digital teknik för att minska risken för stöld och intrång).
- **Monitorering av djurbesättningar** (digital teknik för uppföljning av djurens välmående och utveckling)

En bredd av aktörer bjöds in och andra initiativ och tidigare lärdomar studerades

15 kategorier av aktörer samt exempel på organisationer som bjöds in till intressentdialogen samt de nationella och internationella initiativ som studerats

Totalt antal inbjudna intressenter	146
Antal deltagande organisationer i workshops	25
Antal deltagare organisationer i intervjuer	22

Tre huvudfrågor

1. **Mål och målgrupp** – vad ska navet fokusera på och vem ska det vända sig till?
2. **Strategi** – hur ska navet nå satta mål?
3. **Prioritering av aktiviteter** – hur ska navet arbeta?

Tidigare studier och samtal med aktörerna i sektorn pekar på flera viktiga utgångspunkter vid utformningen av ett kunskapsnav för digitaliserat jordbruk

Digitaliseringen
medför olika typer
av behov

Behov av både
kunskap och
processtöd

Komplettera
befintliga initiativ
och organisationer

Nationell plattform
med regional
anpassning

Oberoende och
kompetent

Snabbt men
uthålligt

VARFÖR behövs ett kunskapsnav för digitaliserat jordbruk?

1

Digitalisering kräver en särskild insats

- Området är fragmenterat och det är svårt att hålla sig à jour med utvecklingen
- Ingen har idag ansvar för de övergripande frågorna inom digitaliserat jordbruk
- Starka kommersiella intressen skapar behov av oberoende stöd
- Ny digital teknik och nya risker är komplexa för enskilda jordbrukare att hantera

2

Det behövs en funktion som kan komplettera där det idag finns glapp, tex genom att

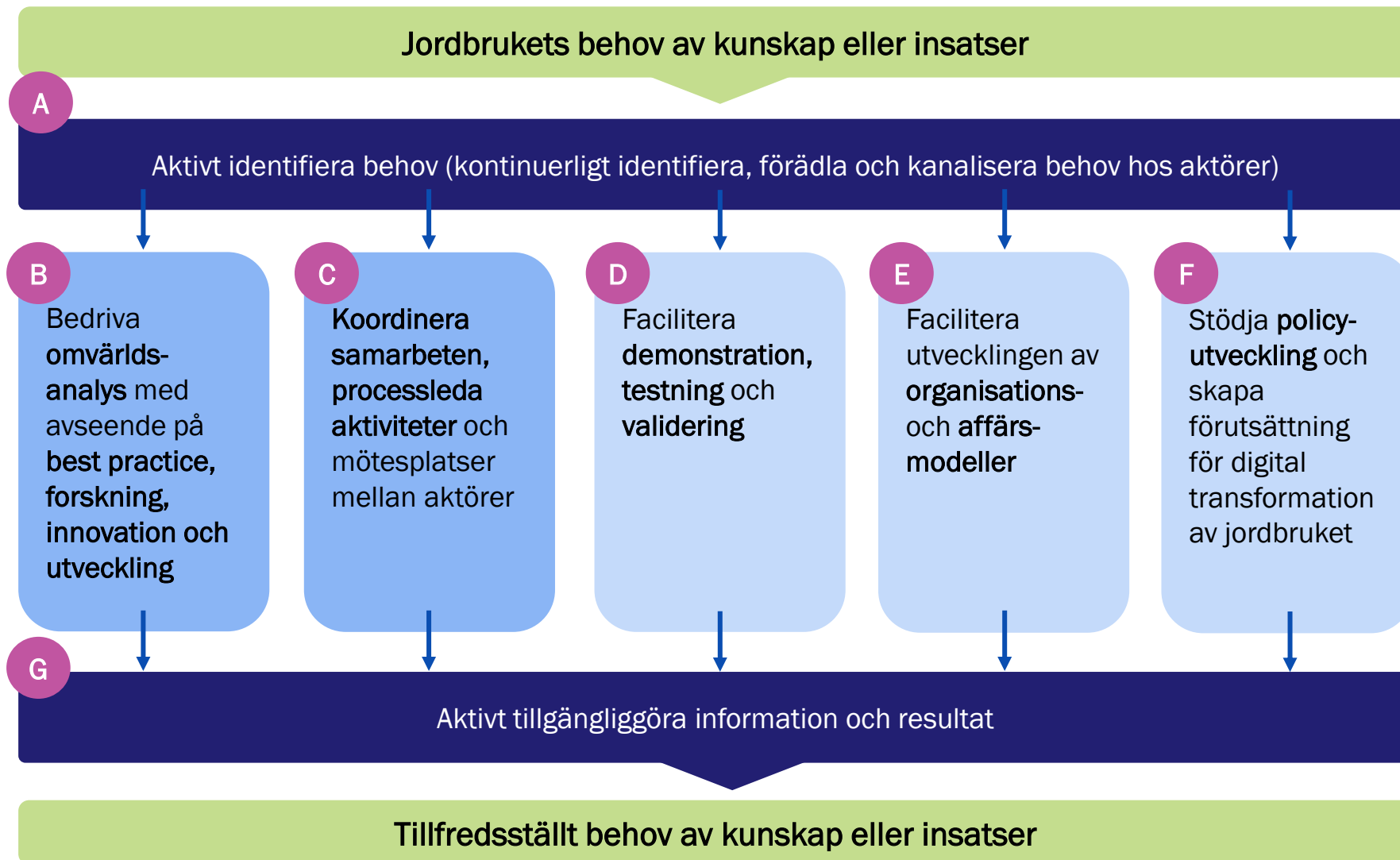
- Förmedla behov från jordbruket, inom jordbruket, och till jordbruket
- Paketera både behov och kunskap, samt förmedla dessa i systemet
- Initiera och facilitera samarbete i syfte att få helheten att fungera

VEM ska kunskapsnavet verka för?

- Målet med kunskapsnavet inom digitalisering är att **stärka det agrara kunskapssystemet** i Sverige och **med digitalisering som verktyg** verka för en **effektiv, lönsam och hållbar primärproduktion**, som bidrar till en konkurrenskraftig livsmedelskedja
- Kunskapsnavet kommer därmed att medverka till den transformering av svenskt jordbruk och trädgård som behöver ske för att nå målen i livsmedels-strategin. I det ingår att **främja utveckling av datadrivna produkter och tjänster** samt **höja kompetensnivån och stödja implementering av digital teknik**
- Detta ska uppnås genom att navet bidrar till stärkt samverkan, kunskapsutveckling och kunskapsspridning inom svenskt jordbruk och trädgård, med **särskilt fokus på att utveckla kunskap- och erfarenhetsutbytet** mellan primärproducenter och andra aktörer inom sektorn

VAD ska kunskapsnavet göra?

HUR ska kunskapsnavet organiseras?

Kunskapsnavets trovärdighet baseras på transparens och inkludering men det finns flera aspekter centrala för att navet ska leverera på målsättningen

Målet med kunskapsnavet inom digitalisering är att **stärka det agrara kunskapssystemet** i Sverige och **med digitalisering som verktyg** verka för en **effektiv, lönsam och hållbar primärproduktion**, som bidrar till en konkurrenskraftig livsmedelskedja

Att det blir tydligt hur navet bidrar till/kompletterar befintliga verksamheter

Att aktörerna samverkar med navet

Att navet har resurser som kan arbeta aktivt både på kort och lång sikt

Att navets organisering och arbetssätt medför ett effektivt nyttjande av resurser

**Att navet
kontinuerligt
utvecklas och är
relevant**

Att navet erhåller stabil och långsiktig finansiering

Att navet agerar som en oberoende part

Att navet besitter nödvändig kompetens

Att navet prioriterar arbetet efter nytta i ett helhetsperspektiv

TACK!

Maria Tunberg

Partner

Maria.tunberg@analysismason.com

+46 730 21 75 30

Ideon Gateway floor 11
Scheelevägen 27, 223 63 Lund, Sweden

[linkedin.com/in/mariatunberg](https://www.linkedin.com/in/mariatunberg)

Bonn

Tel: +49 176 1154 2109
bonn@analysismason.com

Cambridge

Tel: +44 (0)1223 460600
cambridge@analysismason.com

Dubai

Tel: +971 (0)4 446 7473
dubai@analysismason.com

Dublin

Tel: +353 (0)1 602 4755
dublin@analysismason.com

Hong Kong

hongkong@analysismason.com

Kolkata

Tel: +91 33 4084 5700
kolkata@analysismason.com

London

Tel: +44 (0)20 7395 9000
london@analysismason.com

Lund

Tel: +46 730 21 75 30
lund@analysismason.com

Madrid

Tel: +34 91 399 5016
madrid@analysismason.com

Manchester

Tel: +44 (0)161 877 7808
manchester@analysismason.com

Milan

Tel: +39 02 76 31 88 34
milan@analysismason.com

New Delhi

Tel: +91 124 4501860
newdelhi@analysismason.com

New York

Tel: +1 212 944 5100
newyork@analysismason.com

Oslo

Tel: +47 905 59 075
oslo@analysismason.com

Paris

Tel: +33 (0)1 72 71 96 96
paris@analysismason.com

Singapore

Tel: +65 6493 6038
singapore@analysismason.com

Stockholm

Tel: +46 8 587 120 00
stockholm@analysismason.com

[linkedin.com/company/analysys-mason](https://www.linkedin.com/company/analysys-mason)

[@AnalysysMason](https://twitter.com/AnalysysMason)

[youtube.com/AnalysysMason](https://www.youtube.com/AnalysysMason)

Funktion	Exempel på aktiviteter inom respektive funktion
A Identifiera kunskapsbehov	Kontinuerlig dialog med jordbrukare Samverkan med andra aktörer som arbetar med behovsinventeringar i jordbruket
B Bedriva omvärldsanalys	Omvärldsbevakning av internationella organisationer såsom AgriHubi och Agrimetrics Omvärldsbevakning kring specifika ämnen så som cybersäkerhet
C Koordinera samarbeten, processleda aktiviteter och mötesplatser	Kortsiktiga satsningar med olika aktörer inom specifika områden (tex. tillgängliggöra ett visst dataset) Mer långsiktiga satsningar med olika aktörer inom specifika områden (tex. säkerhet eller precisionsodling)
D Facilitera demonstration, testning och validering	Testa och demonstrera beslutsstödsystem Testa och utvärdera förarlösa maskiner
E Facilitera utvecklingen av organisations- och affärsmodeller	Stödja utveckling av datadrivna affärsmodeller Samarbeta med kunskapsnavet för företagsutveckling
F Stödja policyutveckling	Påtala regelverk som hindrar teknikutveckling tex. autonoma fordon Remissinstans för relevanta områden
G Tillgängliggöra information	Göra forskningsresultat mer populärvetenskapliga Gör informationen sökbar och enkel att hitta för jordbrukaren